

SVARTBAG, *LARUS MARINUS* L., SOM DANSK YNGLEFUGL

AF

S. RASMUSSEN

I Begyndelsen af Juni 1930 rejste jeg sammen med Gaardejer Karl O. Pedersen, Skelund, en Tur til Læsø, hvor vi blandt andet besøgte Østerby. Med en derboende Købmand Olsen som Fører tog vi den 6. om Formiddagen gennem Heden ud til Øens Sydside og gik derfra ca. 3 Kilometer dels paa tørt Sand og dels gennem Fladvand ud til den lille Ø »Knotten«, som huser en Mængde rugende Svømmefugle, navnlig Terner, der saas i Hundredvis, da vi nærmede os Øen.

»Knotten« er ca. 1 Kilometer lang og ca. 100 Meter bred. Bevoksningen bestaar af Strandmalurt og forskellige Græsarter f. Eks. Marehalm og lignende. Ved Lavvande er den omgivet af delvis tørtliggende, mægtige Sandflader. Østenden af Øen løber ud i en ca. 150 Meter lang Sandrevle, dækket hist og her af Tangstriber, ilanddrevne ved Storm og nu liggende tørre og solsvedne. I en af disse Tangstriber fandt Købmand Olsen en Rede, indeholdende 3 store, grønlig, mørktplettede Æg, som vi til at begynde med antog for Sølvmaagens — en Antagelse, vi dog snart maatte opgive, da denne Fugleart slet ikke fandtes paa Øen. Derimod fremkom Karl O. Pedersen med den Formodning, at det kunde være Æg af Svartbagen, da en saadan stadig kredsede over os. Tillige laa der ca. 1 Meter fra Reden en Svingfjer af en Svartbag. Da vi imidlertid ikke havde set Fuglen paa Reden, fjernede vi os et langt Stykke for at blive ganske sikre i vor Sag. Vi gav os nu i Færd med vor medbragte Frokost, og efter ca. 1 Times Forløb gik vi tilbage til Stedet. Vi saa da en Svartbag lette — ikke fra Reden — men fra et Skjul bag en Tangstribe ca. 50 Meter fra Redestedet. Den holdt sig svævende over os, saalænge vi var der, og vi var nu ganske overbeviste om, at det virkelig var Svartbagens Rede,

vi havde fundet. Foruden denne stadig kredsende Svartbag sad der to gamle udfarvede Fugle paa en Sandrevle ca. 1 Kilometer borte, og en død, men nogenlunde frisk, aargammel Unge af Svartbag laa et Stykke borte ved Strandkanten. Det var alt, hvad vi saa af store Maager under vort omtrent tre Timer lange

Fot. af Forf.

Rede af Svartbag, *Larus marinus* L. »Knotten« ved Læsø, 6. Juni 1930.

Ophold paa Øen. Af andre Maagearter fandtes kun Hættemaagen, af hvilken der var en Koloni paa omkring ved 50 Reder midt paa Øen; men hverken Sølvmaage, Sildemaage eller Stormmaage fandtes. Blandt Ternerne var Fjordternerne i absolut Overtal. Vi saa kun en ganske enkelt Havterne blandt flere Hundrede Fjordterner, hvis Reder laa overalt paa Øen. Nogle faa Reder af Dværgterne laa i det rene, hvide Sand uden noget som helst andet Underlag for Æggene. Endvidere saas nogle faa Splitterner og Sandterner flyvende blandt de øvrige Fugle. Tillige saas en enkelt Stenvender og flere Ederfuglehunner — de sidste med Ællinger. Af Split- og Sandterner fandtes ingen Reder, men det er meget muligt, at Æggene er fjernede af Fiskere, der ofte hjemsøger Øen i denne Hensigt. Der var nemlig tydelige Spor af et nyligt Besøg.

Svartbagæggenes Maal tilligemed de tilsvarende Talstørrelser for islandske og grønlandske Svartbagæg fremgaar af hosføjede Skema. Endvidere har jeg tilføjet en Liste over Sølvmaageæg fra Fanø. De Æg, jeg har set af Sølvmaage, er alle betydelig smallere og af en ganske anden Type med Hensyn til Bundfarven og Pletternes Fordeling end de Svartbagæg, vi fandt paa »Knotten«.

LARUS MARINUS »Knotten« ved Læsø $\frac{9}{6}$ 1930		LARUS MARINUS Island og Grønland		LARUS ARGENTATUS Fanø	
Længde	Bredde	Længde	Bredde	Længde	Bredde
mm	mm	mm	mm	mm	mm
75,5	55,5	80,0	56,5	72,2	46,7
76,0	53,5	82,5	57,0	72,0	50,5
73,0	56,3	77,5	52,5	74,0	49,5
		75,0	53,5	69,5	49,2
		78,0	53,0	70,7	50,5
		87,0	56,8	74,0	52,0
		72,5	51,0	78,0	52,5

Saavidt mig bekendt er det første Gang, at Svartbagen med Sikkerhed er funden som Ynglefugl i Danmark.